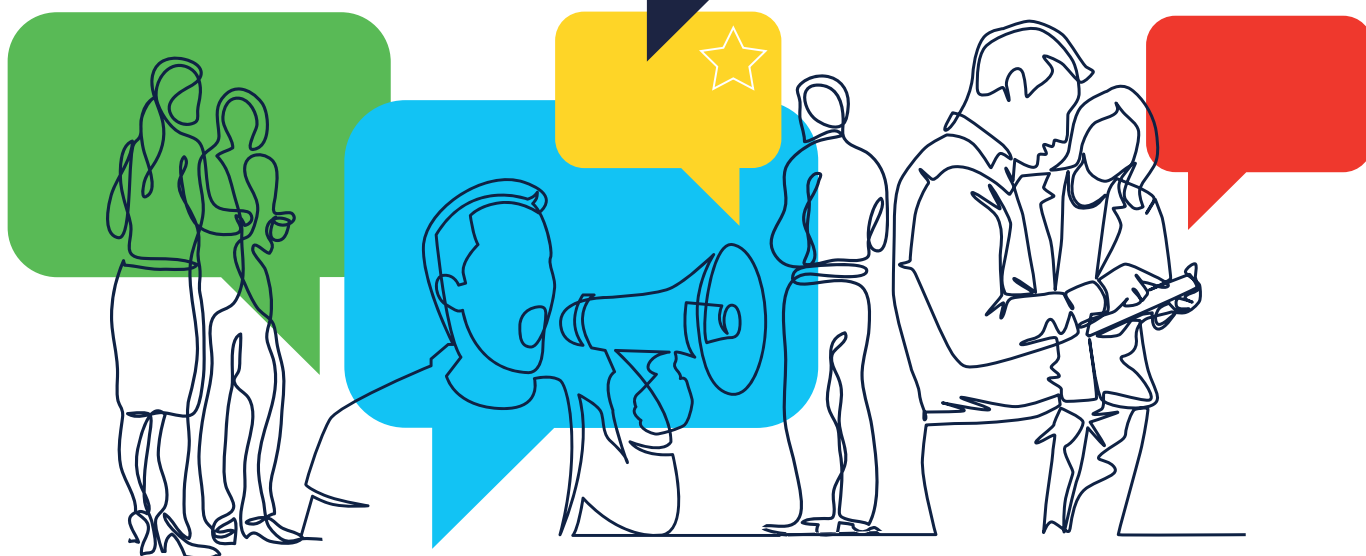




**Eurooppalainen
kansalaisaloite –
Tietopaketti
kansalaisjärjestöille**



SISÄLLYSLUETTELO

1. EUROOPPALAINEN KANSALAISALOITE: PERUSTIETOA	3
2. KANSALAISALOITTEEN VIREILLEPANO	5
3. KANSALAISALOITTEEN TUKIKESKUS	7
4. MITEN KANSALAISET VOIVAT TUKEA KANSALAISALOITETTA?	7
5. MITEN KANSALAIJÄRJESTÖT VOIVAT TUKEA KANSALAISALOITTEITA?	8
6. MUITA TIETOLÄHTEITÄ	9

1. EUROOPPALAINEN KANSALAISALOITE: PERUSTIETOA

Eurooppalainen kansalaisaloite on vuodesta 2012 tarjonnut EU-kansalaisille keinon vaikuttaa EU:n asialistaan. Kansalaisaloitteen avulla EU-kansalaiset voivat laatia ehdotuksia asioista, jotka ovat heille tärkeitä ja jotka kuuluvat EU:n toimivaltaan. Kansalaisaloitteen avulla voidaan tehdä ehdotus EU:n toimintapolitiikoista. Ehdotuksen esittämiseen tarvitaan ryhmä, johon kuuluu vähintään 7 EU-kansalaista 7 eri EU-maasta. Kun aloite on rekisteröity, muut EU-kansalaiset voivat allekirjoittaa sen joko verkossa toteutettavan keruujärjestelmän kautta tai paperilla. Kansalaisaloite etenee Euroopan komission käsittelyyn, kun sen takana on miljoona ihmistä vähintään 7 EU-maasta.

MIHIN ASIOIHIN VOIN VAIKUTTAA
EUROOPPALAISEN KANSALAISALOITTEEN KAUTTA?

Voit vaikuttaa EU:n toimintaan esimerkiksi näillä 10 alalla.

- SYRJINTÄKIELTO JA EU:N KANSALAISSUUS
- TYÖLLISYYS- JA SOSIAALIASIAT
- YLEISSIVISTÄVÄ JA AMMATILLINEN KOULUTUS, NUORISOASIAT SEKÄ URHEILU
- HUMANITAARINEN APU JA KEHITYSYHTEISTYÖ
- YMPÄRISTÖ JA ILMASTOTOIMET
- ENERGIA
- MAATALOUS JA KALASTUS
- KANSANTERVEYS
- KULUTTAJANSUOJA
- OIKEUS, VAPAAUS JA TURVALLISUUS
- Ja monta muuta...

Lisätietoa mm. aloitteista, joille parhaillaan kerätään allekirjoituksia: europa.eu/citizens-initiative

#EUTakeTheInitiative

© Euroopan unioni, [2019] Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan. Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

ALOITE ON SINULLA
Eurooppalainen kansalaisaloite

→ Miksi kansalaisaloite on tehokas väline?

A. Kansalaisaloitteen avulla voi vaikuttaa EU:n päätöksentekoon:

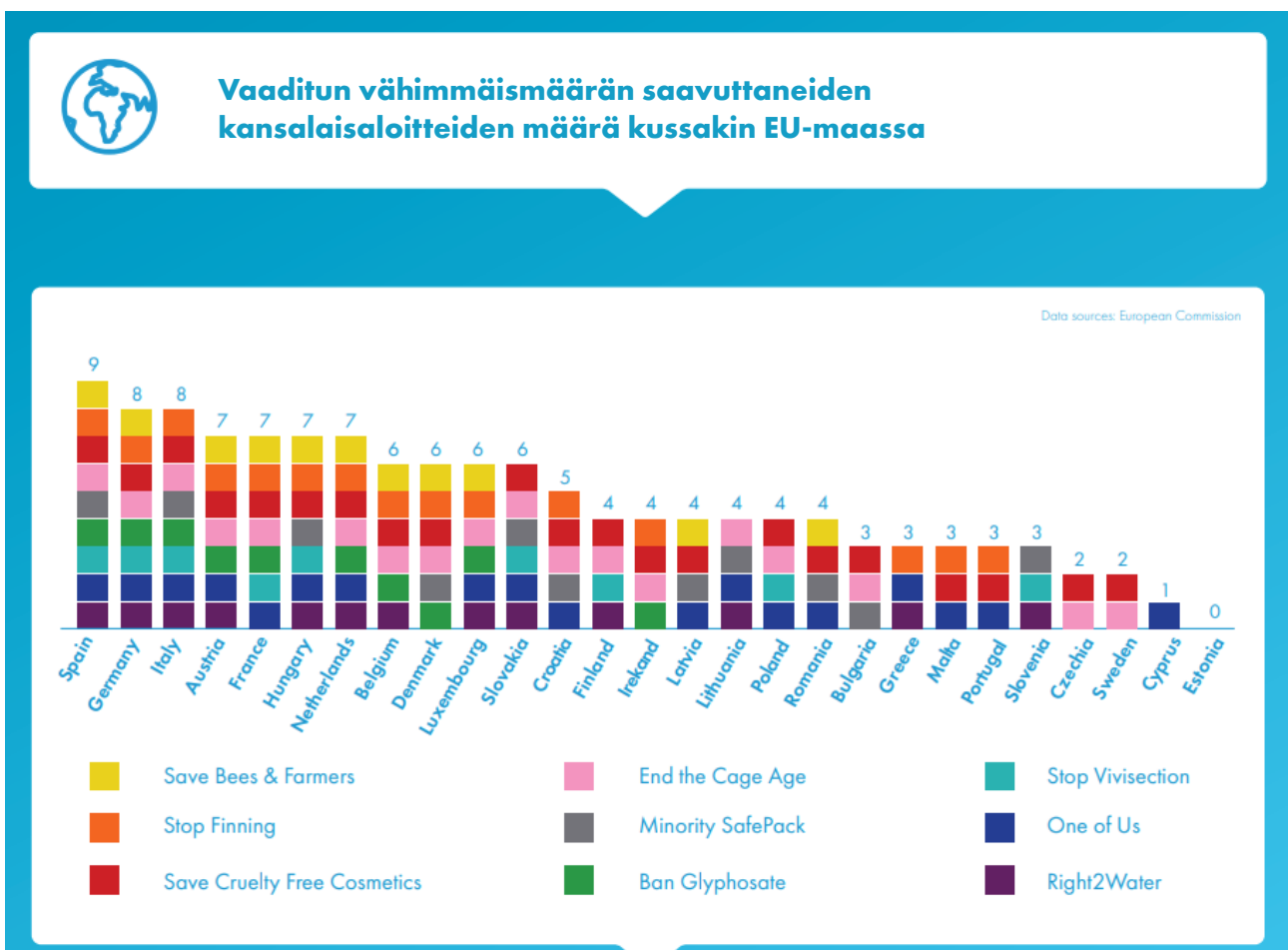
Kansalaisaloite on demokraattinen väline, jonka avulla EU-kansalaiset voivat saattaa heille tärkeitä kysymykset EU:n asialistalle. Aiemmillä menestyksekkäillä aloitteilla on jo pystytty vaikuttamaan EU:n lainsäädäntöön. Yksi konkreettinen esimerkki on **Vesi ja sanitaatio ovat ihmisoikeus! Vesi kuuluu kaikille, se ei ole kaupallinen hyödyke** -kansalaisaloite, jonka tavoitteena oli varmistaa, että juomavesi säilyy julkisena palveluna ja kaikkien saatavilla.

- EU-komissio ehdotti aloitteen pohjalta vuonna 2018 muutoksia **EU:n juomavesidirektiiviin**. Tavoitteena oli parantaa puhtaan veden saatavuutta erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien keskuudessa. EU:n toimielimet hyväksyivät nämä muutokset joulukuussa 2020, ja uudet säännöt tulivat voimaan tammikuussa 2021.

B. Kansalaisaloitteen avulla kansalaistoimikunta (eli aloitteen järjestäjät) voi lisätä tietoisuutta kyseisestä aiheesta:

Kansalaisaloitteen vireillepano nostaa kyseisen aiheen esille Euroopan tasolla ja saa EU-komission, Euroopan parlamentin ja EU-kansalaiset kiinnittämään siihen huomiota. Kansalaisaloitteen avulla kansalaistoimikunta pystyy parantamaan keskustelun tasoa ja tuomaan aiheen laajemman yleisön tietoisuuteen tehokkaalla tavalla.

→ Esimerkkejä tuloksekkaista kansalaisaloitteista ja niiden menestymisestä eri EU-maissa:



Joissakin EU-maissa kansalaisaloitteet ovat olleet erittäin tuloksekkaita. Esimerkkeinä voidaan mainita Espanja, Saksa ja Italia. Kansalaisaloite on auttanut käymään parempaa keskustelua näillä aloitteilla esiin nostetuista kysymyksistä.

2. KANSAL AISALOITTEEN VIREILLEPANO

→ Kriteerien täyttäminen

- Kaikki EU-kansalaiset, joilla on äänioikeus Euroopan parlamentin vaaleissa, voivat käynnistää kansalaisaloitteen. Ainoat kaksi vaatimusta ovat seuraavat:
 - Aloitteen käynnistäjinä on oltava vähintään 7 EU-kansalaista, jotka asuvat 7 eri EU-maassa.
 - Aloitteen aiheen on kuuluttava EU:n toimivaltaan.

Joissakin EU-maissa EU-kansalaiset voivat allekirjoittaa ja käynnistää kansalaisaloitteen jo 16-vuotiaana. Tällä hetkellä näitä maita ovat Belgia, Saksa, Viro, Malta ja Itävalta. Kreikassa ikäraja on 17 vuotta.

- Kansalaisaloite voidaan jättää millä tahansa EU:n virallisella kielellä.



→ Aikajana ja päävaiheet

1. Kansalaisaloitteen järjestämiseksi tarvitaan vähintään 7 kansalaista 7 eri EU-maasta. Järjestäjät muodostavat järjestäjäryhmän ja määrittelevät aloitteensa tavoitteet. Järjestäjillä täytyy olla äänioikeus Euroopan parlamentin vaaleissa. Joissakin maissa riittää, että he ovat 16-vuotiaita.

2. Järjestäjäryhmä toimittaa ehdotuksen EU-komissiolle rekisteröitäväksi.

- Ryhmä luo järjestäjän käyttäjätilin, jonka avulla hoidetaan kansalaisaloitetta ja viestintää EU-komission kanssa kaikissa aloitteen käsittelyvaiheissa.
- Rekisteröintipyyntöön on lisättävä aloitteen kuvaus jollakin EU:n virallisista kielistä sekä tarvittavat tiedot ja asiakirjat järjestäjäryhmän jäsenistä, rahoituksesta yms.
- Jos EU-komissio päättää rekisteröidä kansalaisaloitteen, se julkaistaan kansalaisaloitesivustolla. Järjestäjät saavat vastauksen kansalaisaloitteensa rekisteröinnistä yleensä 2 kuukauden kuluessa.
 - Järjestäjillä on sen jälkeen 6 kuukautta aikaa valita tuenilmausten keruun alkamispäivä.

3. Allekirjoitusten keruu alkaa. Järjestäjien on kerättävä aloitteeseen miljoona allekirjoitusta vähintään 7 EU-maasta (verkossa tai paperilla). Aikaa tähän on 12 kuukautta.

- Jotta kannattajat voivat allekirjoittaa kansalaisaloitteen, heidän on oltava
 - EU-kansalaisia
 - ikänsä puolesta oikeutettuja äänestämään EU-vaaleissa – joissakin maissa ikäraja on 16 vuotta.

4. Kerätyt allekirjoitukset (vähintään miljoona) toimitetaan kansallisten viranomaisten tarkastettaviksi. Järjestäjillä on 3 kuukautta aikaa toimittaa allekirjoitukset kunkin EU-maan toimivaltaisille viranomaisille.

- Viranomaisilla on sen jälkeen 3 kuukautta aikaa tarkastaa tuenilmausten pätevyys.

5. Aloite ja kansallisilta viranomaisilta vaiheessa 4 saadut todistukset toimitetaan EU-komission tarkasteltaviksi.

- Järjestäjillä on 3 kuukautta aikaa toimittaa aloitteensa ja todistukset EU-komissiolle. Kaikki tämä hoituu järjestäjätilin kautta. Tämän mukaan määräytyy aikajanan loppu.

6. EU-komissio antaa vastauksensa:

- Komissio kutsuu järjestäjryhmän kokoukseen, jossa järjestäjät voivat esittää näkemyksensä kansalaisaloitteestaan.
 - Kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä (vaihe 5)
- Euroopan parlamentti kutsuu järjestäjät julkiseen kuulemistilaisuuteen. Tämän jälkeen pidetään täysistuntokeskustelu, jossa asiasta voidaan antaa päätöslauselma.
 - 3 kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä (vaihe 5)
- EU-komissio antaa yksityiskohtaisen kirjallisen vastauksensa aloitteeseen. Vastaus sisältää komission oikeudelliset ja poliittiset päätelmät, toimet, joihin se aikoo ryhtyä, sekä perustelut toimien toteuttamiselle tai toteuttamatta jättämiselle.
 - 6 kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä (vaihe 5) ja Euroopan parlamentissa järjestetyn julkisen kuulemisen jälkeen

| → Keskeiset haasteet: usein esiin tulevia kysymyksiä

- *Miten voin löytää muista EU-maista kansalaisia, jotka haluavat käynnistää kansalaisaloitteen kanssani?*
- *Miten saan muista EU-maista mukaan kansalaisia allekirjoittamaan kansalaisaloitteen?*
- *Mistä saan rahoitusta kansalaisaloitteelle?*
- *Miten budjetoin kansalaisaloitteeni?*
- *Mitä kanavia voin käyttää kansalaisten tavoittamiseksi?*

Vastauksia näihin kysymyksiin saa [kansalaisaloitefoorumilta](#).

3. KANSAL AISALOITTEEN TUKIKESKUS

Kansalaisaloitefoorumi on kaikilla EU:n virallisilla kielillä käytettävissä oleva yhteistyöfoorumi. Sieltä kansalaistoimikunta ja kansalaisaloitteesta kiinnostuneet saavat ohjeita ja tietoa. Se on keskeinen alusta, jolta saa käytännön tietoa, tietoa kampanjoinnista ja oikeudellista neuvontaa. Foorumilla voi myös keskustella kansalaisaloitteisiin liittyvistä aiheista.

Foorumia ylläpitää voittoa tavoittelematon European Citizen Action Service -kansalaisjärjestö (ECAS) EU-komission kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.



Kansalaisaloitefoorumin Oppia ja ohjeita -osiossa on kansalaisaloitteesta hyödyllistä aineistoa, mm. oppimateriaalia, esimerkkejä aiemmista kansalaisaloitteista ja tallenteita verkkoseminaareista.



Neuvontapalvelu-osioista saa maksutonta ja räätälöityä ohjausta eri aiheista, muun muassa oikeudellisista kysymyksistä (esim. sen tarkastaminen, kuuluuko aihe EU:n toimivaltaan), kampanjastrategioista ja varainhankinnasta.

Kansalaistoimikunta voi myös ottaa yhteyttä EU-maiden yhteyspisteisiin (useimmissa maissa yhteyspisteet ovat osa julkishallintoa).

4. MITEN KANSALAISET VOIVAT TUKEA KANSAL AISALOITETTA?

Kaikki kansalaisaloitteet, joille kerätään allekirjoituksia, löytyvät komission kansalaisaloitesivustolta. Voit tukea kansalaisaloitetta täyttämällä tuenilmauksen joko verkossa tai paperilla.

Esimerkkejä uusimmista kansalaisaloitteista, jotka ovat tällä hetkellä avoinna allekirjoituksia varten:

Taxing great wealth to finance the ecological and social transition.

Current status: Collection ongoing

Registration number: ECI(2023)000006

Support this initiative



Connecting all European capitals and people through a high-speed train network

Current status: Collection ongoing

Registration number: ECI(2023)000004

Support this initiative



End The Horse Slaughter Age

Current status: Collection ongoing

Registration number: ECI(2023)000003

Support this initiative



5. MITEN KANSALAIJÄRJESTÖT VOIVAT TUKEA KANSALAIALOITTEITA?

Kansalaisjärjestöt voivat tukea kansalaisaloitetta tarjoamalla tukea eri tavoin, esimerkiksi kokoamalla kansalaisaloitteen ympärille yhteen useita kansalaisjärjestöjä tai osallistumalla tällaiseen yhteenliittymään. Osallistumalla kampanjatoimiin kansalaisjärjestöt voivat tehokkaasti lisätä kansalaisaloitteen näkyvyyttä. Järjestöt voivat harkita aktiivista osallistumista kampanjointiin esimerkiksi seuraavin tavoin: poliittinen vaikuttaminen, edistäminen, yhteisöjen kehittäminen, asiantuntemuksen tarjoaminen, tutkimuksen jakaminen, allekirjoitusten kerääminen, taloudellinen tuki ja/tai henkilöresurssien tarjoaminen.

Häkkikasvatusta tuloksellisesti vastustanutta **End the Cage Age** aloitetta oli esimerkiksi järjestämässä 170 kansalaisjärjestöä eri puolilta Eurooppaa. Niillä kullakin oli oma roolinsa kansalaisaloitteen onnistumisessa. Seuraavassa on joitakin aloitteen taustalla olleita järjestöjä:



Myös sinun kansalaisjärjestösi voi auttaa kansalaisaloitteen onnistumisessa!

6. MUITA TIETOLÄHTEITÄ

- Eurooppalaisen kansalaisaloitteen verkkosivut: <https://citizens-initiative.europa.eu>
 - [Aloitteen vaiheet ja säännöt](#)
 - [Näin pääset alkuun](#)
 - [Tietosuoja](#)
- EU:n kansalaisaloitefoorumin verkkosivut: <https://citizens-initiative-forum.europa.eu/>
 - [Oppia ja ohjeita](#)
 - [Allekirjoitusten kerääminen](#)
 - [Aloitteen laadinta ja toimittaminen komissiolle](#)
 - [Yhteistyökumppanien haku](#)
 - [Varainkeruu kampanjaa varten](#)
 - [Kansalaisaloitekampanjan organisointi](#)
 - [Neuvontapalvelu](#)
- Paikalliset yhteystahot ja -henkilöt: [Yhteyspisteet EU-maissa](#) ja [kansalaisaloitelähettiläät](#)
- Tilaa kuukausittainen uutiskirje (englanniksi – konekäännösmahdollisuus muille EU-kielille), jossa kerrotaan tuoreimmat uutiset kansalaisaloitteista.
Uutisia: <https://citizens-initiative.europa.eu/newsletter/subscribe>
- Liity kansalaisaloitteen Facebook-ryhmään